

ด่วนที่สุด

ที่ มท 0313.4/ว 134

ถึง ที่ทำการปกครองจังหวัด (ฝ่ายท้องถิ่น) ทุกจังหวัด

พร้อมนี้ขอส่งหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท 0302/ว 1596 ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2541 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขอคำชดเชยงานก่อสร้างตามสัญญาปรับราคาได้ (ค่า K) มาเพื่อแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติต่อไป

กรมการปกครอง

1 สิงหาคม 2541

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

ส่วนการคลังท้องถิ่น

โทร. (02) 2227832, 2225854

โทรสาร. (02) 2236780

ด่วนที่สุด

ที่ มท 0302/ว 1596

กรมการปกครอง

ถนนอัษฎางค์ กท 10200

27 กรกฎาคม 2541

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขอค่าชดเชยงานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0406/ว 928 ลงวันที่ 27 กันยายน 2532

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร 0407/ว 85 ลงวันที่ 13 กรกฎาคม 2541

ตามที่ได้แจ้งเวียนการพิจารณาช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้างของคณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาแก้ไขปัญหาการก่อสร้าง ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 ได้อนุมัติให้มีการนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้กับสัญญาก่อสร้าง โดยให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นของรัฐถือปฏิบัติต่อไป นั้น

บัดนี้ สำนักงบประมาณแจ้งว่า จากผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาปรากฏ มีส่วนราชการเป็นจำนวนมากที่ยังไม่เข้าใจแนวทางและวิธีปฏิบัติที่ถูกต้องตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงทำให้การส่งเอกสารหลักฐานเพื่อให้สำนักงบประมาณตรวจสอบไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ต้องใช้เวลาในการติดต่อประสานงานขอให้ส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม ทำให้การพิจารณาต้องล่าช้าออกไป ประกอบกับขณะนี้ เป็นระยะที่เกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจ ซึ่งรัฐบาลได้มีมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้างและผู้ประกอบการอื่นที่เกี่ยวข้องกับทางราชการในหลายกรณี รวมถึงการชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้เพิ่มขึ้นมากเป็นทวีคูณ จึงได้เรียนชี้แจงและชักซ้อมความเข้าใจในทางปฏิบัติ รวม 2 ข้อ รายละเอียด ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

นิพัทธา อมรรัตนเมธา

(นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการปกครอง

กองคลัง

โทร. (มท) 50722, 50749

โทร. 02-2257963

ด่วนที่สุด

ที่ นร 0407/ว 85

สำนักงบประมาณ

ถนนพระราม 6 กทม. 10400

13 กรกฎาคม 2541

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขอค่าชดเชยงานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้

เรียน อธิบดีกรมการปกครอง

- อ้างถึง 1. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532
2. หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร 0401/ว 209 ลงวันที่ 22 กันยายน 2532

ตามหนังสือที่อ้างถึงหมายเลข 1 คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้มีการนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้กับสัญญาก่อสร้าง โดยให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นของรัฐถือปฏิบัติต่อไป และตามหนังสือที่อ้างถึงหมายเลข 2 สำนักงบประมาณได้ชี้แจงและชักซ้อมความเข้าใจในทางปฏิบัติเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวแล้วนั้น จากผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาปรากฏว่า มีส่วนราชการเป็นจำนวนมากที่ยังไม่เข้าใจแนวทางและวิธีปฏิบัติที่ถูกต้องตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงทำให้การเอกสารหลักฐานเพื่อให้สำนักงบประมาณตรวจสอบไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ต้องใช้เวลาในการติดต่อประสานงานขอให้ส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม ทำให้การพิจารณาต้องล่าช้าออกไป ประกอบกับขณะนี้ เป็นระยะที่เกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจ ซึ่งรัฐบาลได้มีมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้างและผู้ประกอบการอื่นที่ทำสัญญากับทางราชการในหลายกรณี รวมถึงการชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ด้วย ซึ่งปริมาณงานเกี่ยวกับการขอค่าชดเชยตามสัญญาแบบปรับราคาได้เพิ่มขึ้นมากเป็นทวีคูณ

ฉะนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นไปโดยถูกต้องและรวดเร็ว สำนักงบประมาณขอเรียนชี้แจงและชักซ้อมความเข้าใจในทางปฏิบัติดังนี้

1. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 กำหนดให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้กับงานก่อสร้างเป็นการถาวร (ตามเอกสารผนวก ข.) สำหรับงานก่อสร้างที่ดำเนินการจัดจ้างภายหลังวันที่รัฐมนตรีมีมติ วันที่ 22 สิงหาคม 2532 โดยมีเงื่อนไขหลักเกณฑ์ดังนี้

- 1.1 ใช้ทั้งในกรณีเพิ่มหรือลดค่างานจากค่างานเดิมตามสัญญา เมื่อค่า K ตามสัญญาสำหรับงานก่อสร้างนั้น ๆ ในเดือนที่ส่งมอบงานมีค่าเปลี่ยนแปลงไปจากเดือนที่เปิดซองมากกว่า 4% ขึ้นไป
1.2 ใช้กับงานก่อสร้างทุกประเภท รวมถึงงานปรับปรุงและซ่อมแซมซึ่งเบิกจ่ายค่าจ้างงานในลักษณะค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง หมวดเงินอุดหนุนและหมวดรายจ่ายอื่นที่เบิกจ่ายในลักษณะสิ่งก่อสร้าง ที่อยู่ในเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรี

1.3 ผู้ว่าจ้างต้องแจ้งและประกาศให้ผู้รับจ้างทราบ เช่น ในประกาศประกวดราคา หรือในเอกสารสำหรับกรณีที่มีการจ้างโดยวิธีอื่น พร้อมทั้งระบุในสัญญาจ้างด้วยว่าการจ้างเหมา นั้น ๆ จะใช้ สัญญาแบบปรับราคาได้ตลอดจนกำหนดประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ทำให้มีการปรับเพิ่มหรือ ลดค่าจ้างไว้ชัดเจน

1.4 ในกรณีขอเพิ่มค่าจ้างก่อสร้าง ผู้รับจ้างต้องเรียกร้องภายใน 90 วัน นับจากวัน ถัดจากวันที่ผู้รับจ้างมีหนังสือส่งมอบงานงวดสุดท้ายเป็นวันแรก จนถึงวันที่ผู้รับจ้างแจ้งความจำนงค์ขอเงินเพิ่ม ตามสัญญาแบบปรับราคาได้ที่ส่วนราชการประทับตราเป็นวันสุดท้าย

2. ในการขอเงินเพิ่มเติมหรือลดค่าจ้างตามแนบมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ซึ่งต้องขอทำความ ตกลงกับสำนักงานงบประมาณนั้น ขอให้ส่วนราชการฯ ระบุแหล่งที่มาของเงินค่าก่อสร้างตามสัญญาแต่ละงวด ที่ขอเงิน ชดเชยให้ชัดเจน พร้อมทั้งจัดส่งเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาดังนี้

2.1 ประกาศแจ้งความประกวดราคา พร้อมเอกสารประกวดราคาจ้าง หรือใบเสนอ ราคาโดยวิธีอื่น

2.2 สัญญาจ้างเหมาก่อสร้าง พร้อมเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตร และวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้

2.3 หนังสือขอรับเงินชดเชยของผู้รับจ้างที่ส่วนราชการประทับตราตามระเบียบฯ

2.4 รายละเอียดประมาณราคาของผู้รับจ้าง

2.5 หนังสือส่งมอบงานของผู้รับจ้างงวดที่ขอเงินเพิ่ม

2.6 หนังสือต่ออายุสัญญา (ถ้ามี)

2.7 หนังสือแจ้งให้ผู้รับจ้างเข้าปฏิบัติงาน (ถ้ามี)

2.8 เอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือตอบข้อหารือจากสำนักงานงบประมาณ (ถ้ามี)

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

เสรี สุขสถาพร

(นายเสรี สุขสถาพร)

ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

สำนักมาตรฐานงบประมาณ

โทร. 2739027 ต่อ 1552, 3500

ที่ มท 0313.4/ว 101

ถึง ที่ทำการปกครองจังหวัด (ฝ่ายท้องถิ่น) ทุกจังหวัด

พร้อมนี้ ขอส่งสำเนาหนังสือกรรมการปกครอง ที่ มท 0302/ว 1768 ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2544 เรื่อง การพิจารณาแก้ไขปัญหาการชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) เรือยนต์ เพื่อโปรดทราบและแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

กรรมการปกครอง

16 สิงหาคม 2544

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

ส่วนการคลังท้องถิ่น

โทร. 0-2222-7832, 0-2222-5854 ต่อ 28

โทรสาร. 0-2223-6780

ที่ มท 0302/ว 1768

กรมการปกครอง

ถนนอัษฎางค์ กท 10200

27 กรกฎาคม 2544

เรื่อง การพิจารณาแก้ไขปัญหาการชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0214.2/ว 1984 ลงวันที่ 17 กรกฎาคม 2544

พร้อมนี้ ขอส่งสำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0214.2/ว 1984 ลงวันที่ 17 กรกฎาคม 2544 เรื่อง การพิจารณาแก้ไขปัญหาการชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) เรียนมาเพื่อโปรดทราบ และหากมีข้อขัดข้องในการปฏิบัติให้สอบถามโดยตรงไปยังสำนักมาตรฐานงบประมาณ สำนักงบประมาณ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) พирพล ไตรทสาวิทย์

(นายพืรพล ไตรทสาวิทย์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการปกครอง

กองคลัง

โทร. 0-2622-0679 (มท) 50749

ที่ มท 0214.2/ว 1984

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

17 กรกฎาคม 2544

เรื่อง การพิจารณาแก้ไขปัญหาการชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)
เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย
ปลัดกรุงเทพมหานคร และปลัดเมืองพัทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 114
ลงวันที่ 15 มิถุนายน 2544

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2544 ลงมติอนุมัติตามที่สำนักงบประมาณเสนอ เรื่อง การพิจารณาแก้ไขปัญหาการชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) สรุปดังนี้

1. ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 โดยมอบอำนาจให้หน่วยงานภาครัฐเจ้าของสัญญาก่อสร้างแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มีอำนาจพิจารณาคำนวณเงินเพิ่มหรือลด และอนุมัติจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ โดยในขั้นต้นมอบอำนาจให้สำหรับสัญญาจ้างที่มีวงเงินไม่เกิน 50 ล้านบาท
2. การกระจายอำนาจความรับผิดชอบของสำนักงบประมาณในการตรวจสอบและอนุมัติเงินเพิ่มตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ให้แก่หน่วยงานภาครัฐดังกล่าวข้างต้น เพื่อมิให้เกิดความยุ่งยากและเป็นปัญหาในทางปฏิบัติรวมทั้งจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมให้หน่วยงานภาครัฐนำไปปฏิบัติ สมควรให้ถือปฏิบัติตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 เป็นต้นไป
3. มาตรการระยะยาว เนื่องจากการนำสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มาใช้นั้น เป็นการช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้างในภาวะสินค้ามีราคาเพิ่มสูงขึ้นหรือลดลงผิดปกติ สำนักงบประมาณเห็นควรให้มีการยกเลิก เมื่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจกลับสู่ภาวะปกติ เพื่อไม่ให้เป็นการกระทบงบประมาณประจำปี นอกจากนี้คณะรัฐมนตรีมีข้อสังเกตให้สำนักงบประมาณรับไปพิจารณาดำเนินการดังนี้
(1) แนวทางการแก้ไขปัญหาการชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ตามที่เสนอ เป็นกรณีเงินเพิ่มตามสัญญาแบบปรับราคาได้ โดยมีมาตรการรองรับการจ่ายเงิน แต่โดยข้อเท็จจริงแล้วในบางกรณีอาจมีเงินลดตามสัญญาฯ ส่วนราชการควรดูแลเรื่องนี้ด้วย

(2) เนื่องจากการใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) รัฐต้องจ่ายงบประมาณเป็นจำนวนมาก
ขึ้น และเป็นช่องทางในการทุจริตประพฤติมิชอบ ดังนั้น มาตรการระยะยาวควรต้องเร่งรัดดำเนินการและ
ตามข้อเสนอที่ไม่มีมาตรการระยะกลาง จึงมอบให้สำนักงานงบประมาณร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีไปพิจารณากำหนดมาตรการ
ระยะกลางและระยะยาวแล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และหากมีข้อขัดข้องในการปฏิบัติให้สอบถามโดยตรงไปยังสำนักมาตร
ฐานงบประมาณ สำนักงานงบประมาณ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

มนุญ วัฒนโกเมร

(นายมนุญ วัฒนโกเมร)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักนโยบายและแผน

โทร. 2235247, 50521

ด่วนที่สุด

ที่ นร 0205/ว 114

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กท 10300

15 มิถุนายน 2544

เรื่อง การพิจารณาแก้ไขปัญหาการชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร 0407/15791 ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2544

ด้วยสำนักงบประมาณได้เสนอเรื่อง การพิจารณาแก้ไขปัญหาการชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2544 ลงมติอนุมัติตามที่สำนักงบประมาณเสนอ ทั้ง 3 ข้อ และให้ดำเนินการต่อไปได้ โดยให้รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. แนวทางการแก้ไขปัญหาการชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ตามที่เสนอ เป็นกรณีเงินเพิ่มตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) โดยมีมาตรการรองรับการใช้จ่ายเงิน แต่โดยข้อเท็จจริงแล้วในบางกรณีอาจมีเงินลดตามสัญญาฯ ส่วนราชการควรดูแลเรื่องนี้ด้วย

2. เนื่องจากการใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) รัฐต้องจ่ายงบประมาณเป็นจำนวนมากขึ้น และเป็นช่องทางในการทุจริตประพฤติมิชอบ ดังนั้น มาตรการระยะยาวควรต้องเร่งดำเนินการ และตามข้อเสนอที่ไม่มีมาตรการระยะกลาง จึงมอบให้สำนักงบประมาณร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี พิจารณากำหนดมาตรการระยะกลางและระยะยาว โดยให้นำมาตรการระยะยาวมาเป็นมาตรการระยะกลางแล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

จึงเรียนขึ้นย่นมา และถือปฏิบัติต่อไป และขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดทราบ เพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

วิษณุ เครืองาม

(นายวิษณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. 2809000 ต่อ 324-5

โทรสาร, 2809064

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักมาตรฐานงบประมาณ สำนักงบประมาณ โทร. 273-9921

ที่ นร 0407/15791 วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

เรื่อง การพิจารณาแก้ไขปัญหาการชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี ผ่านรองนายกรัฐมนตรี (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) และ
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง)

เรื่องเดิม

สำนักงบประมาณได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 ให้เป็นผู้พิจารณาคำนวณเงินเพิ่มหรือลด และการจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) โดยให้ถือคำวินิจฉัยของสำนักงบประมาณเป็นที่สิ้นสุด ซึ่งสำนักงบประมาณได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีมาด้วยดีตลอด แต่เนื่องจากในปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจถดถอย ผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้างที่ทำสัญญาแบบปรับราคาได้กับทางราชการประสบปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงิน อีกทั้งในระยะหลังราคาวัสดุก่อสร้างและราคาน้ำมันมีความผันผวนสูงเป็นผลให้มีปริมาณคำขอเป็นจำนวนมาก เฉลี่ย ประมาณ เดือนละ 400-500 เรื่อง ในขณะที่สำนักงบประมาณไม่สามารถเพิ่มอัตราค่าจ้างได้เพราะการถูกจำกัดด้วยมติคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ ประกอบกับคณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัตินิติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐได้มีมาตรการเร่งรัดกำหนดระยะเวลาและขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติจ่ายเงินเพิ่มค่าก่อสร้าง (ค่า K) โดยสำนักงบประมาณให้เสร็จภายใน 20 วัน นับตั้งแต่วันที่รับคำขอ รายละเอียดตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัตินิติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐที่ นร (ปปร)0701/3517 ลงวันที่ 18 ตุลาคม 2543 อันทำให้การพิจารณาต้องเร่งรัดและรวดเร็วกว่าเดิมอีกหลายเท่าตัว หากไม่รีบแก้ไขจะเป็นปัญหาการอนุมัติล่าช้ากว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ประเด็นพิจารณา

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาค่าล่าช้าเนื่องจากข้อจำกัดข้างต้น เพื่อให้เกิดความคล่องตัว การตรวจสอบและอนุมัติเงินชดเชยเงินเพิ่มตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) เป็นไปอย่างรวดเร็วและสอดคล้องกับนโยบายปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดินที่ให้ความสำคัญคล่องตัวและรวดเร็วยิ่งขึ้น จึงเห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะมอบหมายให้หน่วยงานภาครัฐมีอำนาจในการพิจารณาคำนวณเงินเพิ่มหรือลดและอนุมัติให้จ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ สำหรับสัญญาจ้างที่มีวงเงินค่าจ้างไม่เกิน 50 ล้านบาท โดยการปรับปรุงมาตรการตามมติคณะรัฐมนตรี แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2543 หรือไม่

ความเห็นสำนักงานประมาณ

สำนักงานประมาณพิจารณาแล้ว มีความเห็นว่าเพื่อให้สามารถบรรเทาภาวะความเดือดร้อน
เนื่องจากการขาดสภาพคล่องของผู้รับจ้างเป็นไปอย่างรวดเร็วและเป็นการส่งเสริมมาตรการกระจายอำนาจและ
ความรับผิดชอบของสำนักงานประมาณให้แก่ส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณ
แบบมุ่งเน้นผลงาน สำนักงานประมาณเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติ ดังนี้

1. ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี แจกตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203ว
109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 โดยมอบอำนาจให้หน่วยงานภาครัฐเจ้าของสัญญาจ้างก่อสร้างแบบปรับ
ราคาได้ (ค่า K) มีอำนาจในการพิจารณาคำนวณเงินเพิ่มหรือลด และอนุมัติจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้
รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ ในขั้นต้นเห็นควรมอบอำนาจให้สำหรับสัญญาจ้างที่มีวงเงิน
ค่าจ้างไม่เกิน 50 ล้านบาท โดยใช้คู่มือและเงื่อนไขหลักเกณฑ์ที่สำนักงานประมาณจัดทำขึ้น ตามเอกสารแนบ
1 เพื่อให้การตรวจสอบเป็นมาตรฐานเดียวกันทุกหน่วยงาน และให้สำนักงานประมาณมีอำนาจแก้ไขปัญห
การปฏิบัติและกำหนดแนวทางปฏิบัติได้ตามความจำเป็น โดยให้ถือคำวินิจฉัยของสำนักงานประมาณเป็นที่ส
สุด ทั้งนี้ งานจ้างเหมาก่อสร้างของทางราชการทุกประเภทที่ต้องนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้ หากจะมี
การกำหนดข้อตกลงกรณีพิพาทเกี่ยวกับการปฏิบัติตามสัญญาให้เสนอต่ออนุญาโตตุลาการเพื่อพิจารณาชี้ขาด
ไว้ในสัญญาด้วย ขอให้ระบุชื่อยกเว้นให้ชัดเจนว่าไม่รวมถึงเรื่องการพิจารณาตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับ
ราคาได้ โดยให้ถือการพิจารณาวินิจฉัยของสำนักงานประมาณเป็นที่สิ้นสุดตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่
22 สิงหาคม 2532

ทั้งนี้ เมื่อได้รับอนุมัติตามข้อ 1 แล้วให้รายงานสำนักงานประมาณเพื่อทราบภายใน 15 วัน
นับแต่วันอนุมัติ

ในการดำเนินงานตามข้อ 1 ให้มีมาตรการรองรับการใช้จ่ายเงิน ดังนี้

(1) เรื่องการอนุมัติจ่ายเงินงบประมาณ เนื่องจากได้มีระเบียบบริหารงบประมาณ กำหนด
แนวทางเรื่องการอนุมัติจ่ายเงินงบประมาณรายการเงินงบกลาง และเงินงบประมาณเหลือจ่ายของส่วนราชการ
จึงต้องมีมาตรการมอบหมายในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

เงินเหลือจ่ายของส่วนราชการ

โดยปกติการใช้จ่ายเงินสดเชยต่าง ๆ จะต้องเบิกจ่ายจากเงินเหลือจ่ายของส่วนราชการเป็น
อันดับแรก โดยอนุมัติจากเงินประจำงวดเหลือจ่ายของส่วนราชการรายการสิ่งก่อสร้าง ซึ่งสำนักงานประมาณ
จะมอบอำนาจให้ส่วนราชการมีอำนาจในการอนุมัติจ่ายเงินสดเชยค่างานตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)
ส่วนกรณีอนุมัติเงินงบประมาณเหลือจ่ายทั่วไป ให้ขออนุมัติจากสำนักงานประมาณตามปกติ ทั้งนี้ สำนักงาน
ประมาณไม่อนุมัติให้โอนเงินเหลือจ่ายไปใช้ในรายการใด ๆ จนกว่าส่วนราชการจะหมดภาระการจ่ายเงิน
เชยค่างานตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) แล้ว

เงินงบกลาง

กรณีส่วนราชการได้พิจารณาอนุมัติตามข้อ 1 แล้ว แต่ไม่มีเงินเหลือจ่ายของส่วนราชการโอนมาใช้ได้ จะต้องขอใช้จ่ายเงินชดเชยค่างานตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) จากเงินงบกลาง ขอให้ส่วนราชการเสนออนุมัติจัดสรรต่อสำนักงบประมาณ

(2) เรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการตรวจสอบ

เพื่อให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการต่าง ๆ เป็นมาตรฐานเดียวกัน ก็มีความจำเป็นต้องมีการดำเนินการ ดังนี้

1) ให้ส่วนราชการดำเนินการเรื่องดังกล่าว โดยใช้คู่มือการตรวจสอบ และคำนวณเงินชดเชยเงินเพิ่มตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์ และสูตร ของมติคณะรัฐมนตรี ที่สำนักงบประมาณจัดทำขึ้น ตามเอกสารแนบ 1

2) สำนักงบประมาณจะเตรียมความพร้อมของส่วนราชการต่าง ๆ โดยจัดการฝึกอบรมในรูปของหน่วยเฉพาะกิจเคลื่อนที่ (Mobile Unit) เพื่อความรวดเร็วและคล่องตัว โดยจัดกลุ่ม หรือคณะวิทยากร ชี้แจง ถ่ายทอดและทำความเข้าใจให้กับส่วนราชการ

2. การกระจายอำนาจความรับผิดชอบของสำนักงบประมาณในการตรวจสอบและอนุมัติเงินเพิ่มตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ให้แก่หน่วยงานภาครัฐดังกล่าวข้างต้น เพื่อมิให้เกิดความยุ่งยากและเป็นปัญหาในทางปฏิบัติรวมทั้งจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมให้หน่วยงานภาครัฐนำไปปฏิบัติ สมควรให้ถือปฏิบัติตั้งแต่ปี งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นไป

3. มาตรการระยะยาว เนื่องจากการนำสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มาใช้นั้น ก็เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพในภาวะสินค้ามีราคาเพิ่มสูงขึ้นหรือลดลงผิดปกติ สำนักงบประมาณจึงเห็นสมควรให้มีการยกเลิกเงื่อนไขหลักเกณฑ์การนำสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) เมื่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจกลับสู่ภาวะปกติ เพื่อไม่ให้เป็นการระงับงบประมาณประจำปี โดยขอให้สำนักงบประมาณศึกษาถึงผลดีผลเสียและผลกระทบแล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนเสนอมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบด้วย ขอให้โปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) พูลทรัพย์ ปิยะอนันต์

(นายพูลทรัพย์ ปิยะอนันต์)

ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ